

Iz življenja in dela organizacij Zveze borcev na Dolenjskem Kdo bo med prvimi?

V letošnjem zimskem sezonu je v občini Metliki posebno zaživel delovanje organizacije Zveze borcev. Krajevni odbori ZB imajo redne seje, na katerih razpravljajo o načah Zveze borcev in pripravljanju letne skupščine. Na sektorju Suhor so že imeli letno skupščino z zadovoljivo udeležbo. Na zboru so sprejeli več novih članov, večinoma žena in mladine, ki so imeli pogoje za sprejem v organizacijo zaradi svojega sodelovanja med NOB. Pogovorili so se tudi o raznih drugih problemih organizacije, o štipendijah otrok padlih borcev, o invalidinah in o raznih gospodarskih problemih.

V Metliki je bila 7. februarja letna skupščina organizacije Zveze borcev. Sestanka se je udeležilo nad 150 članov.

Predsednik odbora ZB je kritiziral delo mestnega odbora v Metliki. V svojem poročilu je navedel, da odbor ni bil dovolj aktiven, da je delo prepustil občinskemu odboru ZB, da je mestni odbor posvetil prema-

lo pažnje ideološki vzgoji otrok padlih borcev. V mestu je osem otrok padlih borcev, ki se ščelo in prejema stipendije.

Izmed teh je eden tudi na univerzi. Lani za 27. april so postavili spomenik na pokopališču v Metliki tamkaj pokopanim borcem. Vse premalo je odbor predlagal, da se dolejše še niso bili vključeni pri izpolnju novih članov. Na zboru so sprejeli več novih članov, večinoma žena in mladine, ki so imeli pogoje za sprejem v organizacijo zaradi svojega sodelovanja med NOB. Pogovorili so se tudi o raznih drugih problemih organizacije, o štipendijah otrok padlih borcev, o invalidinah in o raznih gospodarskih problemih.

Ta kot naše Dolenjske ima bogato zgodovinsko preteklost, posebno pa iz časa NOB. Zato smo lani začeli resno misliti na ustanovitev spominske sobe ozivroma malega občinskega muzeja NOB. Muzej bo v Dol. Toplicah, ker je to turistični kraj. Tudi gostje se bodo lahko seznanili z zgodovino našega kraja.

Muzej bo prikazal zgodovinsko, kulturno, gospodarsko in politično življenje pred vojno, začetek NOB in razvoj NOB pri nas, izdajstva in žrtve fa-

likl povečalo za več kot polovico.

V razpravi so članji iznašli razne gospodarske probleme v mesetu, tudi take, ki bi o njih moral razpravljati zbor volivcev in SZDL. Govorili so tudi o zgodovinski dejavnosti, zlasti o pisanju življenejšev padlih borcev in žrtv Žaščine, kar je v Metliki že narejeno. Na posvetovanju so izvolili nov 9 članski odbor in deležne za občinsko konferenco.

r. f.

V Dol. Toplicah - muzej NOB

Ta kot naše Dolenjske ima bogato zgodovinsko preteklost, posebno pa iz časa NOB. Zato smo lani začeli resno misliti na ustanovitev spominske sobe ozivroma malega občinskega muzeja NOB. Muzej bo v Dol. Toplicah, ker je to turistični kraj. Tudi gostje se bodo lahko seznanili z zgodovino našega kraja.

Muzej bo prikazal zgodovinsko, kulturno, gospodarsko in politično življenje pred vojno, začetek NOB in razvoj NOB pri nas, izdajstva in žrtve fa-

ščinega nasilja, taborišča, partizanske bolnišnice v Kotovskem Rogu, Baze, delavnice, vse partizanske enote z našega območja in ostale zgodovinske znamenosti.

Lani so bili napisani vsi življenejši padlih borcev in žrtve fašističnega nasilja, zbrane so bile stike teh ljudi, propagandni materiali, razne zgodovinske pomembne slike in drugo. Za vse to smo po dolgem iskanju le našli prizem prostor in ga začeli urejati. Seveda je vsega tega

še malo in smo prosili za pomoč Belokranjski muzej, Dolenjski muzej in Muzej narodne osvoboditve iz Ljubljane. Vsi so nam obljubili pomoč in jo nam tudi nudili. Tudi občani sami se zavedajo, da bo to nujnih muzej in da od njih pričakujemo veliko pomoč. Do sedaj smo pri ljudeh povsod naleteli na veliko naklonjenost in razumevanje.

Zaradi lažjega sodelovanja se bo naš muzej priklicati Dolenjskemu muzeju v Novem mestu in bo pod njegovo upravo. Predej bo muzej odprt, bo treba še veliko dela in truda, kajti inventarja ne nimamo dovolj, prav tako ne razstavnega materiala.

Prepričani smo, da bo občinski ljudski odbor pravocasno odobril proračun in nam priskrbel denarna sredstva. Tako bomo lahko muzej odprli za krajevni praznik 24. maja letos v Dol. Toplicah.

Vse občane vladljuno naprošamo, če imajo kakršenkoli zgodovinski material iz časa NOB, da ga oddajo muzeju. Prineso naj ga v roke tovaršu Ivanu Sitarju, predmetne mu učitelju v Dol. Toplicah. Slike bo dal muzej preslikati, vrednosti bo pa odkupil.

Z lažjo na najvišje mesto

Z ljudmi se je treba pomeniti

V nedeljo, 3. februarja so se zbrali člani Zveze borcev, da pregledajo delo, ki so ga opravili v preteklem letu. V občini Straži-Toplice je občinski odbor ZB, ki ima tri krajevne odbore: v Straži, Toplicah in na Vrhnih sejih.

Tov. Stravs je najprej govoril o zunanjih in notranjih političnih dogodkih, nato pa poročal o delu krajevnega odbora, kot samostojne enote kakor tudi v okviru občinskega odbora. Tako je bil organiziran pohod na Bazo 20. 24. maja, saj so se člani udeležili krajevnega praznika v Toplicah. 4. julij še ni dobil začelne oblike, kar bo potrebno popraviti letos, bolj svetano je bil praznovan Dan vstaje, saj se je tedaj zbralo na Organjih sejih kar 600 članov ZB in ostalih. Člani so se udeležili tudi pravljice ozivroma odkritja spominske kamne VDV brigade, kakor tudi lepo proslavili dan JLA.

Razprava je bila dokaj živahnja; spet so govorili o pomoći revnješkim družinam ZB. Preveliko skrbni posveča organizacija otrokom padlih borcev, enostranski sirotom, kakor tudi otrokom še živečih borcev, za

MAJHNA, A DELOVNA ORGANIZACIJA ZVEZE BORCEV

Fred kratkim je imela občini zbor terenska organizacija ZB Irča vas—Brod, na katerem je upravni odbor poročal o svojem delu. Venem letu je opravil veliko dela. Uredil je tečno evidenco članov, katerih je v organizaciji tega terena 75. Odbor je sprejel vse, ki imajo pogoje, tako da je sprejemanje zaključeno. V letu 1956 je bilo sprejetih še šest članov, izključen pa so bili trije, ker niso imeli pogojev za članstvo v Zvezi borcev. Na tem terenu je tudi 9 otrok padlih borcev v žrtvah fašističnega nasilja ter 8 vдов. Vsi člani so plačali članarino. Organizacija je skrbela zlasti za otroke padlih borcev in socialno najbolj šibke člane. To

študij in učenje v obrti. Organizacija ZB se mora prizadevnejše lotiti teh zadev.

Zelo umesten je bil predlog, naj bi člani vse stvari preverili na terenu in se porazgovorili z ljudmi o težavah.

Naložili so bili padlih borcev in žrtvah fašističnega nasilja, taborišča, partizanske bolnišnice v Kotovskem Rogu, Baze, delavnice, vse partizanske enote z našega območja in ostale zgodovinske znamenosti.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

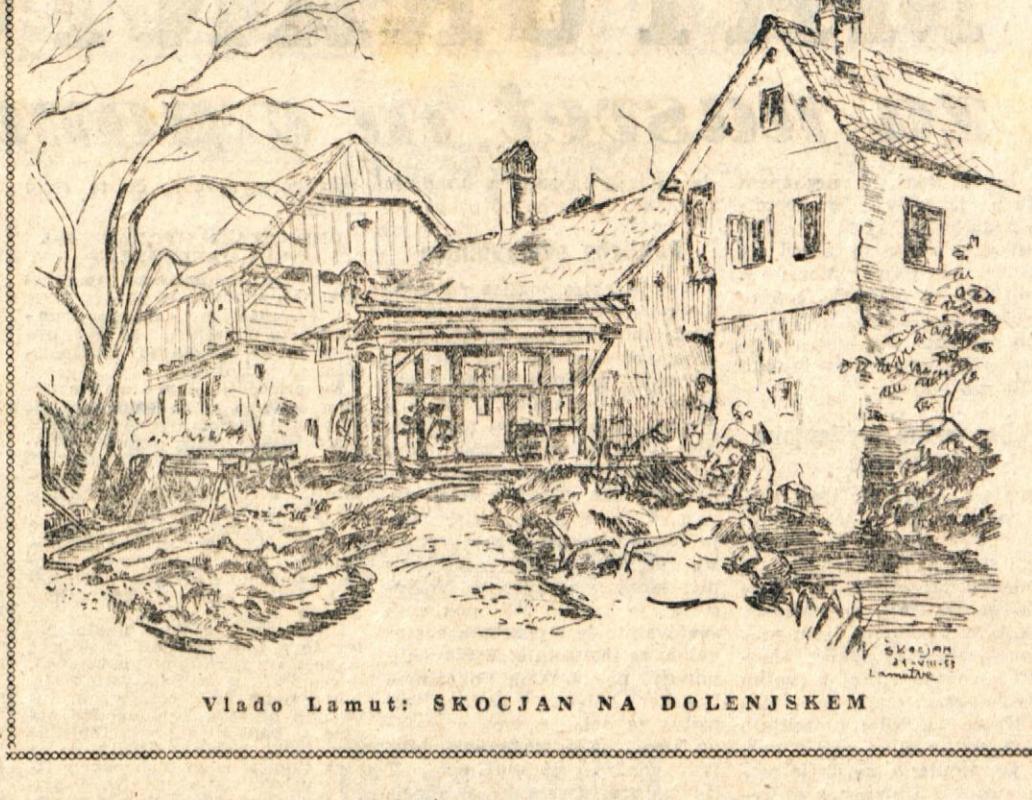
Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvsem starci, ki bodo s pomočjo občinskega odbora ZB lahko storili veliko za naše borce.

Na koncu je bil izvoljen nov odbor, ki bo vodil delo v tem letu. V njem so predvemi-

Vlado Lamut: SKOCJAN NA DOLENJSKEM

Z lažjo na najvišje mesto

Ni malo primerov, ko se naši ljudje v različnih zadevah obračajo neposredno na Kabinet maršala Tita. V vsakem takem primeru dobijo pristojni organi nalog, da zadevo preješčajo in popravijo krivico, ce se ta v resnicu dogaja, in obvezno poročajo, kako je bila zadeva rešena.

Tudi Marija Simec iz Vel. Orehka pri Stopičah je postala v Kabinet maršala Tita pravljena v času NOB. Njen mož je bil domobranec in je umrl po vojni. Bil je kovač. Tudi njen najstarejši sin je kovač in doma šumarski. Domu samo dva otroka, vsi ostali so v službah. Sosedji trdijo, da se hčerke nosijo po najnovnejši modri, vsaj ena je tudi že poročena. Povedo tudi, da je Marija Simec zelo zanemarjena in nedelavna in raje pisari prošnje in netočni podatki, kot bi se oprijeli dea. Tudi sin, ki je izkušen, kovač, bl. zlažki dobil dobro zaposlitev, ce bi jo iskal. Od posestva je imela vse leta 3.450 din. davka, od kovačje – šumarskega brez obrta! – pa 7.210 din.

S hinavščino in lažjo se ne pride daleč, najslabše je pa, ce voli volitve. V življenju razpravlja in zavzamejo občinstvo, kar je vse leto ujelo 1.300 ton. Slovenski ribiči so z uspehi dokazali, da je ulov odvisen predvsem od znanja in tehnike, ne pa samo od novih napredkov, ne pa samo od srečne na morju. S sodobnimi napravami so izboljšali gospodarski ribištvu. Podjetje "Riba" v Izoli je v 11 mesecih našlo 1.900 ton rib, racunalno pa je, da bo vse leto ujelo 1.300 ton. Slovenski ribiči so z uspehi dokazali, da je ulov odvisen predvsem od znanja in tehnike, ne pa samo od novih napredkov, ne pa samo od srečne na morju. Sodobni napravami so izboljšali gospodarski ribištvu. Podjetje "Riba" je izvozil lan za 56 milijonov din. rib, za 11 milijonov pa rib drugih ribiških podjetij. Največ rib so izvozili v Trst in Gorico.

Na koncu na Jadranu našli so precej več rib kakor v prejšnjih dveh sabilih letih. Do konca novembra so naši ribiči našli 17.228 ton morskih rib, kar je za 3.900 ton več kakor v letu 1955. – Posbeno veliko uspehov pa so dosegli slovenski pomorski ribiči. Podjetje "Riba" v Izoli je v 11 mesecih našlo 1.900 ton rib, racunalno pa je, da bo vse leto ujelo 1.300 ton. Slovenski ribiči so z uspehi dokazali, da je ulov odvisen predvsem od znanja in tehnike, ne pa samo od novih napredkov, ne pa samo od srečne na morju. Sodobni napravami so izboljšali gospodarski ribištvu. Podjetje "Riba" je izvozil lan za 56 milijonov din. rib, za 11 milijonov pa rib drugih ribiških podjetij. Največ rib so izvozili v Trst in Gorico.

Za napredok kmetijstva v občini Črnomelj

Potrebni za napredok v občini, ki bodo dajači v najkraj

Iz Metlike pišejo

Za praznik borbenih žena 8. marca pripravljajo Prosvetno društvo »Janez Marenčič« v Metliki veseljivo Branislava Nušča »Novaden človek«. Delo rezira tudi Julija Rajner.

Pred kratkim je v Metliki slavljen osmedesetletnico rojstva upokojeni državni čestni mojster Jože Mihelič. 35 let je skrbel za cesto od mostu na Kolpi do Trnovca in pred devetimi leti stopil v zasluženi pokoj. Jubilant, ki se je preselil v Metliko z Notranjskega, izhaja iz rodbine Miheličev, ki nam je dala več skladateljev in nadarjenih muzikov.

17. februarja so člani mladihškega odseka metliškega Prosvetnega društva nastopili v Lihartovi koncertni dvorcu v Španovem Mlakca. Ceprav od mladih igralcev doslej nihče ni nastopal na odrvu, je bil celotni vtič predstave prav zadovoljiv. S precejšnjo merjo igraškega daru so se izkazali predvsem Ivanka Dežor (Šternfeldova), Anica Pirkovič (Mlaka), Ivan Slobodnik (Čupan) in Jože Gršč (pisar). Tudi ostali niso bili slabii. V splošnem so dosegli igralci lep stil z občinstvom, ceprav se, razumljivo, niso še otreli začetniški hib (pri nekaterih predstavah pa premalo razčlena izgovarjava, nekoliko trde kretnje in podobno). Delo je rezirala tov. Julija Rajmer.

Oder v Domu Partizana je sklenilo metliško Prosvetno društvo na novo preurejeno. V januarju je dobito novo rumeno svileno garnituro za celotno scenarijo. Društvo bo prihodji mesec načrtovalo še celotno rdečo garnituro in razne praktikable. Uredilo bo tudi razsvetljavo in se nabiabilo reflektirje in restance. Tudi prostor, kjer je igralna garderoba, bo primereno opremljena.

Kot vse kaže, se bodo letos metliški gadje in belouški potegniti v svoje luknje in sta-

ri tradicijo znova pokazali. Ceprav se je govorilo, da na letošnjem pustnem torek »glavna gadja zalega« organizirala mogočen pohod svojih prištasev po Metliku, so zadnji teden te govorice čisto potihnile.

Česu Šentjernejčani v tem tednu ne smemo zamuditi

Nocoj od 19. urbi bo v gospodarski šoli predaval tov. Josip Čudovanova O. PLETAR-STVU. Predavanje bo zdrženo s filmom. Vstop prost.

V soboto 2. marca ob sedmih zvečer bo v dvorani predaval član slovenskega oktetova. Tomaž Kozlevčar, zastopnik Koncertne poslovne v Ljubljani. Govoril bo o svojih doživljajih s potovanjem slovenskega oktetova po Kitajske. Pripovedovanje bo dopolnili s sedemdesetimi slikami. Slovenski oktet si je v sestavu priboril velik sloves in je bil letos naslagen s Prešernovo nagradom. Marca ga bomo slišali v Sentjerneju. Vstopnina za predavanje je samo 10 din. Po končanem predavanju bo kino podjetje Sentjernej vsem ude-

ležencem brezplačno predvajalo varstveni film »Tejno življenje Walterja Mittya«.

V nedeljo, 3. marca ob pol osmih zjutraj bo v gimnaziji učitelj Martin Fuis iz Novega mesta o usmerjanju v poklice. Predavanje je važno za mladino, ki bo letos zapustila šolo in za stare.

V nedeljo, 3. marca ob pol osmih zvečer bo v dvorani koncert domačega tamburaškega orkestra, KUD »Brata Pirkoviča« bo v nedeljo ob treh popoldne godobna predavanje v posvetovanju bodo v bodoči tudi po vseh, kar vse se bo moral poznati v napredku našega gospodinjstva, posebno še, ker žene obravnavajo čisto praktična in prečka vprašanja.

Za petek napovedana predstava v Sentjerneju je zaradi številnih prireditvev preložena na prihodnji teden.

Živahnata razgibanost v Mokronogu

Mokronoška zadruga je organizirala praktičen tečaj za sadjarje, na katerem so se poučili o pravilnem obrezovanju, čiščenju, cepljenu in pomlačevanju sadnega drevoja. Tečaj je bil v nedeljo na Priči in v Mokronogu, vodila sta ga strokovnjaki tov. Kapiš in Kostrevc.

Cez 14 dni bodo naši sadjarji imeli priložnost, da se boda lahko praktičnih vaj udeležijo v čim večjem številu.

Zimsko sklopilje je zadruga opravila že po vsej občini, le 4 vasi so ji ostale še za predhodnji teden. Dosedaj je nabavila KZ že nad 500 sadnih dreves in jih že tudi razprodala.

V ponedeljek in torek je bilo več predavanj za naše kmetovce. Predaval so tovarisi Lovko, Ing. Linzner in Češarek. Predavanje o sadjarstvu je spremljal zanimiv film. Zal, da se je teh predavanj udeležilo le okrog 30 kmetov. Upamo, da bo na prihodnjih predava-

njih, ki bodo verjetno kmalu, všeč udeležbe.

V nedeljo so pri nas gostovali Mirenčani z veseljivo »Skupno stanovanje«. Igralcji so se iz igro dobro odrezali in poželi od številnih gledalcev mnogo občuvanja. Mirenčanom čestitamo in želimo, da kar najbolj dostojno proslavi ta praznik.

Prvo nedeljo v marcu nas bo obiskal Ščavnican z igro »Draga Ruth.«

Ze dve leti so v Mokronogu na pustni torek predali kar dobroj karneval, ki se je končal z večerno maskerado in plesom. Tudi letos so priprave že v teku in upamo, da bodo naši lovci, ki so prevzeli organizacijo, izvedeli to veselje v splošno zadovoljstvo.

Za 8. marec – praznik borbenih žena – se že pripravljajo ne samo žene marveč tudi ostale organizacije. Tečajnice – ku-

ljevno

dvorani, sem redno sledil delu oddelek.

Cestokrat sem odpril vrata telovadnic in sem pogledal po dvorani, sem v megi opazil telo-

vadnico in sem v megi opazil telo-

Dežela step in puščav

Vse do 13. stoletja je Evropa zelo malo ali pa s polnički vedela o Mongolijsi in Mongolcih, ljudstvu, ki je živel globočko v srednjem srednjem Aziji. Ta pastirski narod, ločen na mnogo plemen, je v začetku 13. stoletja združil pod enotno vodstvo poglavar nekega plemena. Ta poglavar Temudžin se je leta 1206 proglašil za vejljega kana vseh mongolskih plemen in si dal vzdevek Džingis-kan, ime, ki je dobro znano v zgodovini. Džingis-kan je organiziral izvrstno mongolsko konjenico in začel osvajati sosednje dežele. Po njegovem smrti (1227) je prevzel vodstvo Batu-kan. Mongoli so tedaj zavojevali Kitajsko in srednjo Azijo, prišli so na Ruske stepne ter si podvrgli veliko russki kneževin, preplavili so Poljsko in del Nemčije in čez Karpaty prodrieli na Ogrsko in Hrvatsko do Dalmacije, kot vihar, puščajoč za seboj mrlje in pogorišča. Ti vojaški uspehi Mongolov so zbudili po Evropi ne samo strah pred »rumeno raso«, ampak tudi zanimanje za to dajno Azijsko deželo. Vendaro mongolsko zavojevanje ni bilo dolgotrajno in Mongoli so bili potisnjeni v svoje stare meje. Izgubili so tudi samostojnost in ed začetka 16. stoletja so bili Mongoli pod oblastjo Kitajscev, glavno gorivo. Zato stoji pred

Mongoli iz kitajskih besed mongku, kar pomeni zavojevalci.

Kakor pred tisočletji

Večina mongolskih plemen, ki so oddaljena od naseljenih sredic, živi še prastaro nomadsko življenje. Njihova prebivališča — jure — so okrogli šotori z lesenim ogrjem in pokriti s skupom. Te šotori zlahka razstavijo in spet zložijo. Oprema je zelo skromna, saj se stalno selijo in je razen najpotrebejšega perila in posode v jurti edina oprema prepogra. Mongolska družina lahko v pol ure podbere svoj dom in pripravi za selitev na nove pašnike. Jure so različno veliki; postavijo jih v majhnih skupinah, nekakšnih vasičkah, ki so osnova družbenega skupnosti. Naselje od 2—5 jurt, imenuje hoton. Družine, ki tvorijo hoton, skupaj pasejo in napajajo živino in tudi skupaj kosijo in pripravljajo seno. Prehrana teh nomadskih Mongolov je meso, slan sir ter kozje in kobilje mleko. Orodje, sedla, oblike in obutev izdelujejo v jurti. S prodajo ali zamenjavo živine dobijo žito, tobak in čaj. Kuharje in pripravljanje jedi je zelo skromno, ker jim manjka kurjava. Suha trava in posušeni živinski odpadki so v stepah glavno gorivo. Zato stoji pred

Mongolka s hčerkom in sinom

izdelujejo oblike in obutev in jure. Težko življenje in pogosta selitev je največja ovira, da bi se med njimi v večjem obsegu razvili obrt in trgovina.

Dežela živinoreje

Mongol dobiva vse od svoje živine — brano, oblike in stanovanje. Ze od pomnenja pa danes je živinoreje glavnopravljena vsebovna Mongolov. Leta 1941 n. pr. je imela Mongolija 27 in pol milijona gladživine (15 milijonov 900 tisoč ovc, 5 in pol milijona koz, 2 milijona 800 tisoč goveje živine, 2 milijona 600.000 konj in 700 tisoč kamel). Na posamezna prebivalca je prišlo okrog 32 gladživine, na eno družino pa nad 120 gladživ.

V posameznih letnih časih, dvakrat do širškrat na leto, se Mongoli selijo s svojo živino, iščoč pašnikov. V rodovitnih hangajskih področjih potujejo jure največ do 15 kilometrov daleč, ponokod, kjer je paše manj, pa tudi po 100 do 200 kilometrov.

Razen živinoreje, kot svojega glavnega poklica, se Mongoli v nekaterih krajih ukvarjajo tudi s poljedelstvom. Področje, ki je primerno za obdelovanje, je velikansko, toda vsa obdelana površina zajema komaj 3%. Zato mora Mongolija poljedelske pripelje uvažati, razen krompirja, korenja, cebule in kumarja. Precej koristi ima Mongolija od lava. Rudina bogastva Mongolije so premog, baker, antimon, srebro, železo, grafit. V zadnjih tridesetih letih si je Mongolija že močno razvila lastno industrijo.

vsako jure velik kup posušenih živinskih odpadkov. Moški se ukvarjajo z živino in lovom, žene pa skrbijo za gospodinjstvo, na vzhodu, jugu in zahodu pa na Kitajsko. Dežela je izrazito planinska, s povprečno nadmorsko višino 1500 metrov. Največja gorska skupina Mongolije — Mongolski Altaj z najvišjim vrhom vse dežele Hujutonom (4663 m) se vlete od zapada, se na vzhodu združi z Gobijskim Altajem, potem pa se počasi zniže in zgubi v puščavi Gobi.

Nazivlje svoji velikanski površini pa ima Mongolija komaj 900.000 prebivalcev. Najgosteje je naseljena v osrednjem, gospodarsko najvažnejšem delu, okrog gorovja Hangaj in Hentej, najmanj pa v puščavi Gobi. Mongolija ima velika, nenaseljena področja, osamljene tajge in stepne kamor le poreklo zaide lovec, iščoč divjačino.

Najstevilnejši prebivalci Mongolije so Mongoli, ki pa se ločijo na več plemen: Halhi (ti tvorijo 70% vseh prebivalcev), Djurbet, Olobi, Burjati itd. Od drugih narodov je največ Tjurcev in Kitajcev; ti so ostali v Mongoliji se iz časov kitajske kolonizacije. Skupno ime za razne svoje plemenega so dobili

teži so že vhteli pesti proti Strgarjevi hiši.

Sandija so imeli ljudje res radi, čeprav je priroma, v tem kraju iz dajnega Prekmurja. Bil je izuzetno mehanik in hkrati zabaven fant, ki se je izkazal na vaškem odru za odličnega igralca. Najbolj je v očeh vaščanov zrastel takrat, ko je iz starega železja, gume in pličevine sestavil motorno vozilo, ki je bilo od daleč do ptičje podobno Vespi, od blizu pa obtočenemu in preščipnemu zavodu na ko.esh. Sandijev motor je sicer poskakoval v treskal kakor peklenški stroj, toda zravnjen je bil velikega zaleta in bi gotovo zanjal smrt med pesce, otravnje ga pa kokoš na cesti in se preko nje, če ga ne bi znal njegov izumitelj tako mojstrsko krovil.

Strgar je odskočil od groze, ko je stopil predenj Sandi ves bled in skrivenost, kakor se spodobi za prikazen z drugega sveta. Pa vendar — oblečen je čisto po zemeljsku. Duhovni strašje v belih riuham.

»Kaj — ali so te potegnili iz vode?«

»Mene ne samo steklenico s pismom. Veste, v vojni in ljubezni so zvijače dovoljene. Zdaj ste že privolili. — Ali ste mož ali niste?«

»Ti grdaš, ti! Lojzka, tule ga imam, pa ga vzemi, madega Ušakja, če si res tako zatreška na vanj!«

Proti večeru se je tako preplašeno umaknil v sobo, ko da

teri so Sandijev duh že straši okrog hiš.

Tedaj je stopila noter Lojzka. »Oh, oče, kaj ste storili!« je začela in glas se je že zadušil v predpasniku, premočenem od solz.

»Kaj sem jaz vedel, da bo Sandi zaradi tega skočil v vodo? Ko bi bil zdajše živ, bi ga takoj sprejal za zeta.«

»Velja! Takoj jutri gremo na matični urad, se je zashišal glas iz teme lojzkinim hrptom.

Strgar je odskočil od groze, ko je stopil predenj Sandi ves bled in skrivenost, kakor se spodobi za prikazen z drugega sveta. Pa vendar — oblečen je čisto po zemeljsku. Duhovni strašje v belih riuham.

»Mene ne samo steklenico s pismom. Veste, v vojni in ljubezni so zvijače dovoljene. Zdaj ste že privolili. — Ali ste mož ali niste?«

»Ti grdaš, ti! Lojzka, tule ga imam, pa ga vzemi, madega Ušakja, če si res tako zatreška na vanj!«

Proti večeru se je tako preplašeno umaknil v sobo, ko da

bi Sandijev duh že straši okrog hiš.

Sandija so imeli ljudje res radi, čeprav je priroma, v tem kraju iz dajnega Prekmurja. Bil je izuzetno mehanik in hkrati zabaven fant, ki se je izkazal na vaškem odru za odličnega igralca. Najbolj je v očeh vaščanov zrastel takrat, ko je iz starega železja, gume in pličevine sestavil motorno vozilo, ki je bilo od daleč do ptičje podobno Vespi, od blizu pa obtočenemu in preščipnemu zavodu na ko.esh. Sandijev motor je sicer poskakoval v treskal kakor peklenški stroj, toda zravnjen je bil velikega zaleta in bi gotovo zanjal smrt med pesce, otravnje ga pa kokoš na cesti in se preko nje, če ga ne bi znal njegov izumitelj tako mojstrsko krovil.

Strgar je odskočil od groze, ko je stopil predenj Sandi ves bled in skrivenost, kakor se spodobi za prikazen z drugega sveta. Pa vendar — oblečen je čisto po zemeljsku. Duhovni strašje v belih riuham.

»Kaj — ali so te potegnili iz vode?«

»Mene ne samo steklenico s pismom. Veste, v vojni in ljubezni so zvijače dovoljene. Zdaj ste že privolili. — Ali ste mož ali niste?«

»Ti grdaš, ti! Lojzka, tule ga imam, pa ga vzemi, madega Ušakja, če si res tako zatreška na vanj!«

Proti večeru se je tako preplašeno umaknil v sobo, ko da

Kostanjevica na Krki vabi

V dneh od 3. do 6. marca 1957 bo v Kostanjevici na Krki tradicionalni

KOSTANJEVIŠKI KARNEVAL

z naslednjim sporedom:

Nedelja, 3. marca 1957 ob 16.

uri: Obveščanje prebivalstva

Kambičevem trgu. Sprejem delegatov in gostov;

ob 19. uri: Slavnostna baklada, povorka okoli mesta. V povorki se pelje predsednik »Perforcenhausa« z odborom v svetovalci. Povorka vodi oče »Selme«;

Torek, 5. marca 1957 ob 8. uri zjutraj: Sprehod medveda po Kostanjevici;

ob 15. uri: karneval Šolske mladine v sprevid mask po Kostanjevici.

Sreda, 6. marca 1957 ob 13. uri Poslovitev in zadnje počitnice blagopokojnega Kurenta;

ob 14. uri: Branje testamente in Kurentovo vollo;

ob 15. uri: Kurentov slavnostni pogreb.

Prebivalstvo vabimo k številni udeležbi. Opozorjam, da so za naše priedretev zainteresirani Etnografski muzej, Akademija znanosti (po svojem Narodopisnem inštitutu) kakor tudi Glasbena narodopisna inštitut in drugi, ki bodo poslali na priedretev snemalno skipo. Zato želimo čim več čim lepših in čim starodavnih mask.

Pripravljalni odbor

Nobenega dolenjskega gospodarja brez

DOLENJSKEGA LISTA!

Opozorjam vas na novo slikanico

Hribčev Gregec

ki bo v kratkem začela izhajati v našem tedniku!

KITAJSKIE MODROSTI

Kadar nekoga vsi sovražijo, je treba zadevo preiskati. Kadar nekoga vsi ljubijo, je treba zadevo preiskati.

Ljudje, ki hitro rečejo »da«, so redko zvesti.

Moder človek ceni ljudi po njihovi človečnosti, prijatelj po njihovih dejanjih, morec pa po darilih.

Ce je ljubezen močna, žalno oblačilo nekaj pomeni.

Nisem se viden človeka, ki bi resnicno tako ljubil kot zal obraz.

So ljudje, ki se ne spodtanje ob hrib, ob kritino pa.

Mnogo človev, malo plodov, to je učinek narave. Veliko besed, malo dejanj, to je učinek ljudi.

Nenavadna nesreča

V mestu Nashville (ZDA) so postavljali malone četrte milije visok stolp za televizijo. Stolp je bil že skoraj dograjen, ko se je nenadoma sesul, vendar ni poškodoval nobene hiše. Pač pa so bili v tem času na njem štirje delavci v višini; 700 čevljev (nad 200 metrov), ki so ob nesreči izgubili življenje.

Od kod prehuda utrujenost šolarjev

Znana »šolska utrujenost« otrok v osnovni šoli je posledica pomanjkanja sladkorja v krvi. Tako je ugotovil dr. Hafemann. Ko so otroci dobili sladkor, se jim je povečala količina sladkorja v krvi, s tem pa tudi zbranost in učenek.

Nekaj učencev je bil sprejet s slikami (ker v Novem mestu nimamo sklopitka), objavil je pa, da bodo letos prišli iz Ljubljane in posredovali v Domu ljudske prosvete televizijski program.

vsakdanja, ko je sedaj radio. Zagrebška televizija ima že redne programe, domače in inozemske, v Sloveniji že stoje reje (nekakšne antene, ki sprejemajo in posiljajo dalje televizijske oddaje) na Nanosu, na Krvavcu, Gradu na Kumu, pa po vsa Slovenija prepletana z omrežjem za sprejem programov televizijskih postaj. Naslovne tovarne bodo že letos dale na trgu precej televizijskih sprejemnikov in tako si tudi ta sočobna tehnika prenosa pri nas kreplja. Predavatelj je občival, da ne more pre davljati podprtosti s slikami (ker v Novem mestu nimamo sklopitka), objavil je pa, da bodo letos prišli iz Ljubljane in posredovali v Domu ljudske prosvete televizijski program.

Z 500 din bo prejel konec leta 1957 vsak član

Prešernove družbe zopet 7 dragocenih knjig!

ZANIMIVOSTI

Nova metoda zdravljenja hudič opelklin

Hudič opelklina danes zdravijo tako, da pacientu na opereno mesto presadijo kožo, ki mu jo vzamejo z zdrave površine na telesu. Toda opelklina so včasih tako velike, da ponosrečenim nima dovolj zdrave kože, ki bi mu jo lahko presadili. Sedaj je dr. Najarima iz San Francisca začel uporabljati novo metodo. Koz zdravje kože, ki jo vzamejo pacientu, ne presadijo takoj, temveč jo prej zdrobjijo v posebni pripravi, nato pa jo z razpršilcem razpršijo po opelklini. Tako lahko v skočku odzadujejo.

Graham je bil zaradi tega obsojen na smrt z zadušitvijo s plinom. Vse do smrti je ostal zakrnjen. Cloveško družbo je imenoval gomilko mačk in krv. Smrtni kazen nad njim je bila izvršena letos januarja v državnem kaznilnic Colorada v mestu Denver.

Kaznilnica je bila izvrsena letos januarja v državnem kaznilnici Colorada v mestu Denver.

Dejanje je imelo za posledico,

da je vseh 43 potnikov zgubilo življenje, ko je peklenški stroj eksplodiral.

Graham je bil zaradi tega obsojen na smrt z zadušitvijo s plinom. Vse do smrti je ostal zakrnjen. Cloveško družbo je imenoval gomil